

The Greek Case
Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
Bilateral workshop
Thursday 21 July 2022
FETICO - C/ Orense nº 8, 2ª Planta, Oficinas, 28020, Madrid

NEW CHALLENGES+ THE IMPACT OF COVID IN INFORMATION AND CONSULTATION –THE NEED FOR ORGANISATIONAL AND TECHNOLOGICAL ADAPTATIONS

Co-funded by
the European Union

The transnational conference is co-financed by the EC, DG Employment in the framework of the project New Challenges+ [Agreement number VS-2021-0059] - <https://newchallengesplus.obes.gr/>

Presentation of the aftereffects caused by the pandemic to Greece and to different sectors,

Παρουσίαση των επιπτώσεων και προκλήσεων από την πανδημία στην Ελλάδα σε διάφορους κλάδους

- EMPLOYERS' PERSPECTIVE
- ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

ΣΑΕ|Ε ΣΤΕΛΛΑ ΜΗΛΙΩΤΗ – STELLA MILIOTI

Η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα - Entrepreneurship in Greece

Σύμφωνα με στοιχεία από την ετήσια έκθεση από το σύστημα ΕΡΓΑΝΗ για το 2021, στην Ελλάδα το 99,75% των ελληνικών επιχειρήσεων είναι ΜΜΕ δηλαδή επιχειρήσεις που απασχολούν από 1 μέχρι 250 εργαζόμενους. Πιο συγκεκριμένα, η μεγάλη πλειονότητα των επιχειρήσεων (88,3% του συνόλου) απασχολούν από 1 έως 10 εργαζόμενους. Οι περισσότερες επιχειρήσεις (17,5 % του συνόλου) δραστηριοποιούνται στον κλάδο του λιανικού εμπορίου. Ακολουθούν οι κλάδοι της εστίασης (12,8%), του χονδρεμπορίου (9,3%), της υγείας (5,19%) και οι νομικές/λογιστικές δραστηριότητες (4%). Ο μεγαλύτερος εργοδότης στη χώρα είναι το λιανικό εμπόριο (απασχολεί το 13,46% του συνόλου των εργαζομένων). Ακολουθούν η εστίαση (10,94%), το χονδρικό εμπόριο (9,5%), η εκπαίδευση (4,4%) και η βιομηχανία τροφίμων (4,42%). Τα καταλύματα (τουρισμός) αντιπροσωπεύουν ποσοστό 2,6%.

Βασική πηγή πλούτου για την Ελλάδα είναι ο τουρισμός που το 2019 ανήλθε στα 23,4 δισ. ευρώ ή 12,5% του ΑΕΠ, το 2020 παρουσίασε πτώση 76,5%, το 2021 τα έσοδα από το τουρισμό ανήλθαν σε 10,5 δισ. ευρώ και φέτος αναμένονται να υπερβούν τα έσοδα ακόμη και του 2019.

According to data from the annual report of the ERGANI system for 2021, 99.75% of Greek businesses are SME's, i.e. businesses employing between 1 and 250 employees. More specifically, the vast majority of enterprises (88.3% of the total) employ between 1 and 10 employees. Most enterprises (17.5 % of the total) are active in the retail trade sector. This is followed by the catering sector (12.8%), wholesale trade (9.3%), health care (5.19%) and legal/accounting activities (4%). The largest employer in the country is retail trade (employing 13.46% of all employees). This is followed by restaurants (10.94%), wholesale trade (9.5%), education (4.4%) and the food industry (4.42%). Accommodation (tourism) accounts for 2.6%.

A key source of wealth for Greece is tourism, which in 2019 amounted to 23.4 billion euros or 12.5% of GDP, in 2020 it fell by 76.5%, in 2021 tourism revenues amounted to 10.5 billion euros and this year they are expected to exceed even the revenues of 2019.

Measures taken by the Government- **Ληφθέντα Κυβερνητικά μέτρα**

Η Ελληνική Κυβέρνηση έλαβε μεγάλο αριθμό μέτρων για την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας στη διάρκεια της πανδημίας.

Τα μέτρα αυτά ήταν γενικά για όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και ειδικά ανά κλάδο δραστηριότητας και ανά περιφέρεια ανάλογα με το ποσοστό κατά το οποίο επλήγησαν.

Βασικό μέτρο που ίσχυσε για κάθε οικονομική δραστηριότητα ήταν η επιστρεπτέα προκαταβολή το ποσό της οποίας εξαρτάται από τη μείωση του τζίρου και τον κλάδο. Πρόκειται βασικά για επιχορήγηση κατά ποσοστό 50% και δάνειο κατά το λοιπό 50% με επιτόκιο περίπου 5% και χρόνο αποπληρωμής μέχρι 96 δόσεις.

Παράλληλα το κράτος επιδότησε τα μισθώματα των επαγγελματιών ακινήτων και τους μισθούς εργαζομένων επιτρέποντας την αναστολή των εργασιακών σχέσεων.

Τα ειδικά μέτρα ενίσχυσης εφαρμόστηκαν κυρίως στους κλάδους της εστίασης, των θεαμάτων, των ξενοδοχείων κ.α. καθώς και στις περιφέρειες που επλήγησαν περισσότερο.

The Greek Government has taken a large number of measures to support businesses during the pandemic.

These measures were general applicable to all business activities, and specific by sector of activity and by region according to the percentage by which they were affected.

The basic measure applicable to each economic activity was the refundable advance, the amount of which depended on the reduction in turnover and the sector. It was basically a 50% grant and the remaining 50% a loan with an interest rate of around 5% and a repayment period of up to 96 instalments.

At the same time, the state subsidised the rents of commercial leases and the wages of workers, allowing the suspension of their contract.

The special support measures were mainly applied to the catering, entertainment, hotel and other sector as well as in the regions most affected.

Impact of crisis on restaurants' sector-Επιπτώσεις στον κλάδο του τουρισμού

Η καθίζηση που υπέστη ο παγκόσμιος και κατ' επέκταση και ο ελληνικός τουρισμός, συρρίκνωσαν τις δραστηριότητες των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων με άμεσο αντίκτυπο στα έσοδά τους. Η υποχώρηση των τουριστικών αφίξεων στην Ελλάδα, ξεπέρασε το ποσοστό του 70% σε σχέση με το 2019, με αποτέλεσμα η ανοδική πορεία της εγχώριας αγοράς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων (5*, 4* και 3*) να ανακοπεί το 2020, παρουσιάζοντας πτώση της τάξης του 76% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Το συνολικό μέγεθος της αγοράς (σε αξία) των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων (5*, 4* και 3* κατηγορίας) παρουσίασε μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης της τάξης του 8% την περίοδο 2013 - 2019. Το 2020 σε σχέση με το 2019, τα έσοδα των ξενοδοχείων 5* εμφάνισαν κάμψη της τάξης του 75%, των ξενοδοχείων 4* μείωση 76% περίπου και των ξενοδοχείων 3* μείωση περίπου 78%. Βελτιωμένη εμφανίζεται η εικόνα της αγοράς το 2021 σε σχέση με το 2020. Η σαφώς καλύτερη πορεία του τουρισμού (διπλασιασμός των συνολικών αφίξεων το 2021/2020) είχε ως αποτέλεσμα το συνολικό μέγεθος της αγοράς να αυξηθεί κατά 172%. Ωστόσο, σε καμία περίπτωση τα έσοδα του 2021 δεν έφθασαν στο επίπεδο των εσόδων του 2019. Τα ξενοδοχεία 5* εκτιμάται ότι κάλυψαν το μεγαλύτερο ποσοστό (44% περίπου) της συνολικής αγοράς το 2021. Διαβάστε περισσότερα: <https://etravelnews.gr/meleti-icap-xenodoheiakas-epiheiriseis-2021/>

The downturn suffered by the global and by extension Greek tourism, shrunk the activities of hotel businesses with a direct impact on their revenues. The decline in tourist arrivals in Greece exceeded 70% compared to 2019, resulting in the upward trend of the domestic market of hotel businesses (5*, 4* and 3*) to be halted in 2020, showing a 76% drop compared to the previous year.

The total market size (in value terms) of hotel businesses (5*, 4* and 3* category) showed an average annual growth rate of 8% in the period 2013 - 2019. In 2020 compared to 2019, the revenues of 5* hotels showed a decline of about 75%, 4* hotels a decline of about 76% and 3* hotels a decline of about 78%. The market picture appears improved in 2021 compared to 2020. The clear improvement in tourism (doubling of total arrivals in 2021/2020) resulted in the total market size increasing by 172%. However, in no way did 2021 revenues reach the level of 2019 revenues. 5* hotels are estimated to have covered the largest share (around 44%) of the total market in 2021.

Impact of crisis on hotels' sector- **Επιπτώσεις στον κλάδο εστίασης**

Το 2020 λόγω της πανδημίας το 50% περίπου των επιχειρήσεων εστίασης βρισκόταν σε αναστολή λειτουργίας σε εφαρμογή των σχετικών μέτρων, ενώ το 21,2% ήταν πληττόμενες χωρίς αναστολή λειτουργίας με ένταξη σε πλαίσιο στήριξης.

Το 63,5% των επιχειρήσεων εστίασης εντάχθηκε σε κάποιο χρηματοδοτικό μέτρο στήριξης με τα εργασιακά να είναι η κατηγορία μέτρων στήριξης με το σημαντικότερο μερίδιο. Ακολουθούν τα μέτρα στήριξης με τη μορφή εγγυήσεων, ενώ τα δανειακά και τα φορολογικά καλύπτουν μικρότερα μερίδια.

Πάντως, η πλειοψηφία των επιχειρήσεων εστίασης δήλωσε ότι τα μέτρα στήριξης ήταν ανεπαρκή, ενώ το 29% κρίνει ότι μέτρα επαρκούν αλλά σε μικρό βαθμό.

In 2020, due to the pandemic, around 50% of catering businesses were in suspension of operations under the relevant support measures, while 21.2% were affected without suspension of operations under a support framework.

63.5% of catering businesses were included in a financial support measure, with labour being the category of support measures with the largest share. This is followed by support measures in the form of guarantees, while loans and tax were used at a lesser extent.

However, the majority of catering businesses said that support measures were insufficient, while 29% consider support measures to be basically sufficient.

Impact of crisis on commerce sector- **Επιπτώσεις στον κλάδο του εμπορίου**

Από τα στοιχεία του IOBE προκύπτει αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα του λιανικού εμπορίου. Η υποχώρηση της δραστηριότητας στο λιανικό εμπόριο ήταν ηπιότερη σε σχέση με το σύνολο της ελληνικής οικονομίας. Ωστόσο υπήρξαν σημαντικές διαφοροποιήσεις: κλάδοι που συνδέονται με το διαδίκτυο και την πληροφορική, τα τρόφιμα και τα φαρμακευτικά κατέγραψαν αύξηση κύκλου εργασιών, όμως, άλλες δραστηριότητες όπως κοσμήματα, υποδήματα και κλωστοϋφαντουργία, καύσιμα, παιχνίδια κ.α. σημείωσαν μεγάλη πτώση πωλήσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, γενικά η πτώση της κατανάλωσης των νοικοκυριών στην Ελλάδα το 2020 ήταν μικρότερη του μέσου όρου της Ε.Ε. και της Ευρωζώνης.

The IOVE data show a remarkable resilience of the retail sector. The decline in activity in retail trade was milder than in the Greek economy as a whole. However, there were important variations: sectors related to internet and information technology, food and pharmaceuticals recorded an increase in turnover, but other activities such as jewellery, footwear and textiles, fuels, toys, etc. recorded a large drop in sales. In general, according to these data, the decline in household consumption in Greece in 2020 was below the EU and Eurozone average.

Impact of crisis on industrial sector- **Επιπτώσεις στον κλάδο της μεταποίησης**

Σύμφωνα με στοιχεία της ICAP, ο τομέας της μεταποίησης εμφάνισε μείωση στον κύκλο εργασιών, κατά 12,2% το 2020/2019. Τα μικτά κέρδη συρρικνώθηκαν με ελαφρά χαμηλότερο ρυθμό (-11,4%), ενώ σημαντική πτώση (- 45,3%) κατέγραψε το συνολικό λειτουργικό αποτέλεσμα. Κατ' επέκταση, η συρρίκνωση των παραπάνω μεγεθών οδήγησε στη μείωση των καθαρών κερδών κατά 43,9% το 2020 έναντι της προηγούμενης χρήσης.

According to ICAP data, the manufacturing sector showed a decline in turnover of 12.2% in 2020/2019. Gross profit contracted at a slightly lower rate (-11.4%), while total operating profit recorded a significant decline (by 45.3%). Therefore, the shrinkage of the above mentioned ratios led to a decrease in net profit, by 43.9% in 2020 compared to the previous financial year.

Conclusions- Συμπεράσματα

Οι επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης ήταν ιδιαίτερα αρνητικές για το σύνολο του εταιρικού τομέα το 2020, ωστόσο ο βαθμός στον οποίο επηρεάστηκε κάθε κλάδος οικονομικής δραστηριότητας ήταν διαφορετικός. Υπάρχουν κλάδοι οι οποίοι, μέσα σε αυτές τις πρωτόγνωρες και πολύ δύσκολες συνθήκες, επέδειξαν ανθεκτικότητα ή επηρεάστηκαν σε πολύ χαμηλό βαθμό, αλλά και κλάδοι οι οποίοι κατέγραψαν σημαντικές απώλειες στα οικονομικά τους αποτελέσματα. Η αρνητική πορεία αντιστράφηκε το 2021, με την ομαλοποίηση ουσιαστικά της αγοράς από τα μέσα σχεδόν του έτους, και η ελληνική οικονομία κινήθηκε σε αναπτυξιακή τροχιά. Σε τι βαθμό ανέκαμψαν οι διάφοροι κλάδοι δραστηριότητας θα διαπιστωθεί από την αντίστοιχη ανάλυση των ισολογισμών των εταιρειών για το οικονομικό έτος 2021, όταν ολοκληρωθεί η δημοσίευση αυτών.

Αναφορικά με το τρέχον έτος (2022), παρά τις θετικές εκτιμήσεις ελληνικών και διεθνών οργανισμών για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, οι οποίες αναφέρουν ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 5%, οι ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες που επικρατούν την τρέχουσα περίοδο σε διεθνές επίπεδο (ενεργειακή κρίση, αύξηση πληθωρισμού, πόλεμος Ρωσίας - Ουκρανίας κλπ.) αναμένεται να οδηγήσουν σε χαμηλότερο ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης.

The impact of the health crisis was particularly negative for the entire corporate sector in 2020, but the extent to which each sector of economic activity was affected varied. There are sectors which, in these unprecedented and very difficult circumstances, have shown resilience or have been affected to a very low degree, but also sectors which have recorded significant losses in their financial results. The negative trend was reversed in 2021, with the market essentially normalising almost from the middle of the year, and the Greek economy moved into a growth trajectory. The extent to which the various sectors of activity have recovered will be determined by the respective analysis of the companies' balance sheets for the financial year 2021, when they are published.

With regard to the current year (2022), despite the positive estimates of Greek and international organizations for the course of the Greek economy, which indicate a growth rate of 5%, the particularly difficult conditions prevailing in the current period at the international level (energy crisis, rising inflation, war between Russia and Ukraine, etc.) are expected to lead to a lower rate of economic growth.

Thank you

Σας ευχαριστώ

Project New Challenges+

Contract number: VS-2021-0059

Website: <https://newchallengesplus.obes.gr/>

